

Vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopaperien kirjaaminen

Vaihto-omaisuuteen kuuluvat lyhytaikaiset arvopaperit käsitellään kirjanpidossa samaan tapaan kuin muukin vaihto-omaisuus. Jotta arvopapereita voidaan kirjata vaihto-omaisuuteen, on ne täytynyt ostaa myytäväksi tarkoitettuna ja selvästi voitontavoittelumielessä.

Merit Aktivassa on lyhytaikaisille sijoituksille taseen Vaihtuvien vastaavien erässä tili 1548/1543 *Arvopaperit*. Kauppojen kirjaamiseen käytetään tuloslaskelman 4000- ja 3000-ryhmän tilejä, esim. *“Arvopapereiden ostot”* ja *“Arvopapereiden myynti”*. Kolmas tili on tuloslaskelman arvopaperivaraston arvomuutostili (*4420 Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos*), jonka avulla oikaistaan tase vaihto-omaisuusryhmän arvopapereiden osalta tilinpäätökseen.

Ohjelmassa voidaan käsitellä arvopapereita kauppatavarana ja kirjata ne halutessaan myös vaihto-omaisuudeksi varastokirjanpitoon.

Arvo-osuustili/osakesalkku

Mikäli teillä on pankin tai muun palveluntarjoajan arvo-osuustili/osakesalkku, jossa käydään arvopaperikauppaa, lisää arvo-osuustiliä/osakesalkkua varten oma pankkitilinsä ohjelmaan valikossa **Maksutapahtumat > Pankit**.

Pankkitilin tiedot Sulje

Syötä yrityksen pankkitilin tiedot. Pankkiin liittyvä kirjanpitotili lisätään tietojen tallentamisen jälkeen automaattisesti tilikarttaan.

Nimitys	Selite	Valuutta
Nordea Invest	Nordea Invest	EUR
Pankkitilin numero (IBAN)	SWIFT / BIC	Liiketunnus / maksatunnus
FI2517453000119885	NDEAFIHH	

Tulostetaan laskuun

Kun yrityksen tililtä maksetaan arvo-osuustilille rahaa, se kirjataan valikossa **Maksutapahtumat > Maksutapahtumat**, Lisää maksutapahtuma. Maksutapahtuman tyyppiä valitaan Muu meno ja tiliksi valitaan kyseinen arvo-osuustili.

Pankin/Kassan nimi	Saldo		
Nordea	-8 000,00		
Maksutapahtuman tyyppi	Päivämäärä	Selite	Valuutta
Muu meno	27.09.2021		EUR

Summat sis. ALV

Tä	Selite	Määrä	A-hinta	Summa	ALV	ALV-summa
1911 - Nordea Invest	Nordea Invest	1,000	8 000,00	8 000,00	-	0,00

Uusi rivi

Asiakkaan nimi tai lyhyt kuvaus liiketoimasta

Summa -8 000,00

Arvopapereiden osto

Kun arvo-osuustililtä ostetaan arvopapereita, lisätään ohjelman arvo-osuustilin kautta uusi maksutapahtuma (Maksutapahtumat > Maksutapahtumat > Lisää maksu arvo-osuustilin kohdalla), jonka tyyppinä on *Muu meno*. Tiliksi valitaan *4210 Arvopapereiden ostot*.

Pankin/Kassan nimi	Nordea Invest			Saldo	3 000,00	
Maksutapahtuman tyyppi	Päivämäärä	Selite	Valuutta			
Muu meno	01.10.2021	2	EUR			
☒ Summat sis. ALV						
Tili	Selite	Määrä	A-hinta	Summa	ALV	ALV-summa
4210 - Arvopapereiden ostot	Arvopapereiden ostot	1,000	5 000,00	5 000,00	Ei veronalaine	0,00
				Summa		-5 000,00
Asiakkaan nimi tai lyhyt kuvaus liiketoimesta.						
<input type="text"/>						
<input type="button" value="Kopioi"/>						

Arvopaperit varastokirjanpidossa

Osakkeiden määrällistä seuranta varten lisätään osakkeet ohjelmaan varastonimikkeinä (Varasto > Nimikkeet > Lisää varastonimike). Varastotiliksi valitaan varastonimikkeen tiedoissa osakkeiden tasetili eli *1548/1543 Arvopaperit*.

Nimikkeen tiedot Sulje

Tunnus	Nimitys		
osake11	Fin. Invest 11		
EAN-koodi	Nimitys englanniksi	Nimitys ruotsiksi	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Tyyppi	Aktiivisuus		
Varastotavara	Myynti- ja ostolaskuissa		
Yksikkö	Myyntihinta	Alennus-%	Viimeinen ostohinta
kpl	0,0000000	0,00	0,0000000
Hankintahinta	Nykyinen tila	Raha-arvo	
0,00	0,000	0,00	
Myyntitili	ALV	Varastotili	Myyntikustannustili
3460 - Arvopapereiden myynti	VAPAA	1543 - Arvopaperit	4210 - Arvopapereiden ostot
<input type="button" value="Tallenna"/> <input type="button" value="Keskeytä"/>			

Osakesalkussa/arvo-osuustilillä olevat osakkeet lisätään kappaleittain varastotapahtumana valikossa **Varasto > Varastotapahtumat > Lisää varastotapahtuma**.

Päivämääräksi syötetään osakkeiden hankintapäivä. Varastotapahtuman tyyppiä tulee valita *Tulo*. Nimikkeen rivillä valitaan tiliksi arvopaperivaraston muutostili (*4420 Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos*).

Päivämäärä: 01.10.2021 Tyyppi: Tulo

Selite: ST-5 Kommentti: 1.10.2021 Arvo-osuustilin osakkeet

Nimike	Selite	Määrä	Yksikkö	A-hinta	Summa	Tili
osake11	Fin. Invest 11	60,000	kpl	20,00	1 200,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake12	East Invest	40,000	kpl	50,00	2 000,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake09	Nordin	60,000	kpl	30,00	1 800,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos

Kopioi

Arvopapereiden myynti

Arvopapereita myytessä tulee arvo-osuustilille rahaa. Tällöin lisätään uusi maksutapahtuma arvo-osuustilin kautta (Maksutapahtumat > Maksutapahtumat > Lisää maksu arvo-osuustilin kohdalla). Maksutapahtuman tyyppinä on *Muu tulo* ja tiliksi valitaan *3460 Arvopapereiden myynti*.

Pankin/Kassan nimi: Nordea Invest Saldo: 5 400,00

Maksutapahtuman tyyppi: Muu tulo Päivämäärä: 01.12.2021 Selite: 1 Valuutta: EUR

Summat sis. ALV

Tili	Selite	Määrä	A-hinta	Summa	ALV	ALV-summa
3460 - Arvopapereiden myynti	Arvopapereiden myynti	1,000	2 400,00	2 400,00	VAPAA	0,00
Summa						2 400,00

Asiakkaan nimi tai lyhyt kuvaus liiketoimesta:

Kopioi

Arvopaperit varastokirjanpidossa

Osakkeiden määrällistä seuranta varten lisätään varastotapahtuma valikossa **Varasto > Varastotapahtumat > Lisää varastotapahtuma**. Varastotapahtuman tyyppiä valitaan *Meno*.

Päivämäärä: 01.12.2021 Tyyppi: Meno

Selite: VM-6 Kommentti: Arvopapereiden myynti 1.12.2021, osake09

Nimike	Selite	Määrä	Yksikkö	Tili
osake09	Nordin	50,000	kpl	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos

Kopioi

Osakkeiden kappalemäärät näkyvät tämän jälkeen varastoraportissa valikossa **Varasto > Varastoraportti**.

Varastotilanteen päivämäärä: 02.12.2021 Nimikeryhmittäin: Näytä noliarvit: [Lisää raportti](#)

Piilota suodatin PDF XLS

Tunnus	Nimitys	Nykyinen tila	Yksikkö	A-hinta	Raha-arvo
osake09	Nordin	10,000	kpl	30,00	300,00
osake11	Fin. Invest 11	60,000	kpl	20,00	1 200,00
osake12	East Invest	40,000	kpl	50,00	2 000,00
Nimikkeitä yhteensä 3					3 500,00

Arvopaperien arvostus tilinpäätöksessä

Vaihto-omaisuuteen kuuluvat arvopaperit arvostetaan tilinpäätöshetkellä yleensä hankintamenoonsa tai tilinpäätöspäivän tätä alempaan markkina-arvoon (KPL 5:2 §, ns. alimman arvon periaate).

Arvonalentuminen voi johtua pörssikurssien tai valuuttakurssien muutoksista.

Lähtökohtaisesti arvonnousuja ei oteta huomioon, mutta arvonalaskut sen sijaan tulee ottaa huomioon.

Vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopaperien arvonalentumiset esitetään tuloslaskelmalla kirjaamalla varaston muutos (*Arvopaperivaraston muutos/Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos*).

Sellaisista lyhytaikaisista arvopapereista, joista EI pidetä määrällistä seuranta varastokirjanpidossa, voidaan arvonalennuskirjaus tehdä pääkirjatositteena:

D 4420 Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos, K 1548/1543 Arvopaperit

Mikäli ohjelmassa pidetään osakkeiden määrällistä seuranta varastolaskennassa, täytyy arvopaperit ensin poistaa varastosta varastosta-otto kirjauksella ja lisätä ne sen jälkeen takaisin varastoon tilinpäätöspäivän mukaisella kurssilla.

Lyhytaikaisten arvopapereiden poistaminen varastosta tilinpäätöspäivänä (Varastotapahtuman tyyppinä Meno):

Päivämäärä	Tyyppi				
31.12.2021	Meno				
Selite	Kommentti				
VM-5					
Nimike	Selite	Määrä	Yksikkö	Tili	
osake09	Nordin	10,000	kpl	4420	- Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake11	Fin. Invest 11	60,000	kpl	4420	- Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake12	East Invest	40,000	kpl	4420	- Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
Kopioi					

Arvopapereiden markkina-arvon kirjaaminen tilinpäätöspäivänä (Varastotapahtuman tyyppinä: Tulo):

Päivämäärä	Tyyppi					
31.12.2021	Tulo					
Selite	Kommentti					
ST-6	Arvopapereiden markkinahinta tilinpäätöspäivänä					
Nimike	Selite	Määrä	Yksikkö	A-hinta	Summa	Tili
osake09	Nordin	10,000	kpl	27,00	270,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake11	Fin. Invest 11	60,000	kpl	18,00	1 080,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
osake12	East Invest	40,000	kpl	46,00	1 840,00	4420 - Muun vaihto-omaisuusvaraston muutos
Kopioi						

Kun varastotapahtumat on kirjattu, osakkeet näkyvät taseessa ja varastoraportissa uusin hinnoin.

Varastotilanteen päivämäärä	Nimikeryhmittäin	Näytä notarit	Laadi raportti			
31.12.2021	☐	☐				
Pillota suodatin						
Tunnus	Nimitys	Nykyinen tila	Yksikkö	A-hinta	Raha-arvo	
osake09	Nordin	10,000	kpl	27,00	270,00	
osake11	Fin. Invest 11	60,000	kpl	18,00	1 080,00	
osake12	East Invest	40,000	kpl	46,00	1 840,00	
Nimikkeitä yhteensä 3						3 190,00